

Cukor György
A KÓFAL TETEJÉN

Születés volt
mint kövület ha éled
bestiárium fogadja a fiút
fecskék fekete mellényben
a pasztorál kórusa várja
a közelítés hideg harmóniái
Lapra lap alakból alakzat
fecskék az elköltözés tudatával
sziluett a dalban
S hol a kőfal kvarcaiban
csínján jár a napsugár: madár-rajzolat
homoida-kontúr
mert embert csak ember ölhet
Mint a bestiárium kézjegye
súlyos kőtojás a szív
testnél súlyosabb

Lágy lesz a szív és puha a bőr
hogya nyakrésznél
hogya mellkas a sarokcsont
hogya köldök árva semmisége
hogya bőr készségesen

A test magassághoz mérve
eszmékhez az elmegubanc
az ujjak hivatalos araszhoz
a karok öl-hosszhoz előírásosan
a láb lép és gázol
s a máj is úgy bizony
készséggel a bokák és a térdek
a hivatalnok kettős szívének odva a térdben
öblök hárttyák redős üregek
illő készséggel és mértékben
áldoznak az antropometriának

Csillagképek
ciripelnek halkan a teodolit lencse-kútjában
a tiszta víz a testben
verejték
mérgek tiszta mérgek
a bőr kellő lágysága

És a nyak szerepe
 a hivatalos végzés szerint
 a kéz szerepköre
 závarzaton babrál blúzgombon zavartan
 disznóbelsőben parcelláz után
 lapoz
 elolt

S ha kifelejtenénk
 a lét araszolása: száj fogak szemek
 A nyári sustorgó fényben
 a kőfal tetején
 por fölé emelve ami lehet s volt
 s lesz ismét mert képtelenség mint valaha
 a fény ízületei közt a fény a fény
 még az Isten ideje előtt
 szabatos gyémántkorban
 a tékozlás az eltékozoltatás előtt
 míg a kapa tarka csövek
 gyíkok közt sarabol
 mielőtt festett fejsebbel a szalmán

S ha elfelejtené
 azután szót se
 A kőfal tetején
 a fecskék magasában kórus a pasztorálból
 és sötét a rémült Nap:
 erek levélerekkel még egybekötve
 amit a forró ősmagány fojtókötése szorosra
 a teljes eltékozoltatás előtt
 feszesre húz

Ha felejtené
 hogy a test dalból dacból félelemből való
 és ott az öreg este nyugalma is
 és gyászból összeöltve
 és a lábak a kézfej-sebek térd-sebek
 meg a barmok szemében
 a lassú nyárfasor
 és a gyufasercenés kormos lámpaüveg
 az este s hajnalban a sarló
 s a gázolás a harmatban

meg a vásári napszemüveg celofánja
 szemek száj s a fájás a csontban
 a váll értekezése a fenyőgerendáról
 mit a hasfal nem ért
 a dráma az örök Semmiről
 áfonya és víz mint az ostya utóíze
 s mértékfölötti hallgatás
 Ha felejtene
 míg ösztön és szerkesztés ki nem hunynak
 soha egyetlen szót a dadogásban
 soha egy megfontolt szót
 a trágya asztalánál

Gángoly Attila
KÉT TÖRTÉNET
Mese a világ végéről

Megtorpant az ódon ház előtt, fülelt.

A levegő mozdulatlan tömb volt, kormos felhők tapadtak az égre. Nyugat felől olyan hang gurgulázott, ami csak a hétfejű sárkányé lehetett. „Hol volt, hol nem volt...” Mikor a lakásba rontott, mindent alaposan bezárt, „volt egyszer egy próféta.”

Gyöngé mellett vad izgalom düllesztette. Kevésen múlt, hogy szobája közepén orra nem bukkant a feltornyozott papírhegyben: *Biblia, Korán, Tao Te King, Tibeti Halottaskönyv*. Tudta, hogy itt a végítélet. Nemhiába bibelődött annyit számmisztikával, kuksolt levéltár mélyén, böngészett középkori, egérrágta pergameneket: lám, most helyükre csúsztak a dolgok. Az időközben eleredő zápor sustorgása új vízözön gyanánt zúgott kajla fülében. Mindeddig Beethoven-szimfóniákat hallgatott; immár ócska lemezjátszóját is a szemétdombra vetheti.

Mélyet lélegzett, akár az ópiumszívó, s csakhamar megpillantotta a világot romba döntő hullámok fenségés hömpölygését.

Noha menekülnie kellett volna, csapdába esett állatként kerengett az odúban, ahová három hónapja költözött. Akkortájt vált szokásává, hogy egy palack bor mellett óraszám eltöprengjen az élet értelméről, a mindenségről és a halálról. Többé nem kereste föl a kórház fehér köpenyes, pókhendi urait sem. Szürke eszkozemberből filozófussá vedlett...

Bár nagy robajjal eresztette le a redőnyt, a vihar szeme bebámult a réseken. Tenyerét fülére tapasztotta, de mintha levegőből lett volna a keze. Végül kalapácsot kerített, halszálka formájú szögeket, s a kamrában lelt hulladék fával bedeszakázott ajtót-ablakot.

„Hol volt, hol nem volt...” Míg cserepes ajkai a legszebb mesét kezdték mormolni, töltött magának egy pohár barackpálinkát. „... túl az üveghegyeken...” szembogara lázasan szikrázott, akár a képzeletében élő pokolbéli szörnyeké. „... az Óperenciás-tengeren is túl...” Telt-múlt az idő. Egy pókot fürkészett a homályos sarokban, vaksi nyolclábút, amely az apokalipszis ellenére rendületlenül szötte hálóját. Odakünn az égiháborúban utolsó rohamra indultak az elemek. „... volt egyszer egy...”

Lassan elcsöndesült a vihar, a nap is kisütött, és aranyosan csillogó nyílveszőket lőtt az anyaföldbe. Bárányfelhők siklottak az égen. A sűrű párát lehelő televény fölött hősín galambok vitorláztak...

Másnap, minekután a deszkákat lefeszegette az ajtóról, csalódott képpel cipelte vissza a könyveket az antikváriumba. Ezután csak sportújságot olvasott, s újra eljárt az ideggondozó fehér uraihoz.

Veri az ördög a feleségét

Az időjárás cifra dolog...

Az ördög, foglalkozására nézve kőműves, hetente háromszor verte a feleségét. Mivel módszeres ember volt, az asszonyt is - ősi hagyományok nyomán - módszeresen verte, a még kölyökkővel ellesett és továbbcsiszolt pokoli mozdulatokkal. Ellenben szomszédja, a jámbor gáz- és vízvezeték-szerelő hetente csak egy ízben tángálta el sikongó hitvesét, amit az ördög szerfölött kevesellt. Nem is csoda, hogy a felvágott nyelvű, naphosszat szűk, virágos kimonót viselő, körmeit vérvörösre festő fehércseléd ott szarvazta föl az urát, ahol tudta.

- Az asszony verve jó - mondogatta sűrűn a kőműves. - Egy férfi oldalbordájának tudnia kell, hol a helye és mi az illem, ami heti egyszeri veréssel nem megoldható...

Épp ezért kutyába se vette a gáz- és vízvezeték-szerelőt, s hogy megvetését méltóképp mutassa ki e papucshős iránt, a szeméttárolóban hébe-hóba magáévá tette kacér hitvesét a virágos sátor alatt.

A kőműves mindig megfontoltan és célszerűen látott felesége veréséhez. Első lépesként beszorította az asszonyt a konyhába, s mert nem szívelte a fölösleges loholást, kulcsra zárta a konyhaajtót. Abban is szakszerűen járt el, hogy eleinte nyitott tenyérrel, szinte lágyan és puhán paskolta a kőművesnét a karján, combján, a tomporán, később lendületesebb mozdulatokkal pofozta könnyes arcát, ütlegelte görnyedt hátát, s a sikoltozással mit sem törődve ököllel esett a gyomrának és mellének tompán puffantak ilyenkor zuhogó ütései, mintha egy tamtamdobot csépellt volna -, majd belemarkolt a hajába, fejét a málló vakolatú falhoz csapkodta, olyasformán, hogy az orra és a homloka vágódjon a kőhöz, végül kemény, műbőr bakancsának a földre roskadt asszony reszkető derekára mért telitalálatú rúgásaival fejezte be a verést. Aztán leült a konyhaasztalhoz, s késő estig palackszám nyakalta a bort...

Egy ilyen alkalommal, aranyvasárnap volt, a jajveszékélés hallatára átjött a szomszédból a gáz- és vízvezeték-szerelő, s egy méretes csavarkulccsal, amellyel a gyárvarosok gázvezetékeinek szelepét szokta meglazítani, parányi darabokra zúzta a kőműves koponyáját, mikor ajtót nyitott a dörömbölésre.

Egyetlen szempillantás alatt történt az egész.

A kőművesné zokogott, kezét tördelte, s riadt madárként bújt ziháló szeretőjéhez, aki még mindig a csavarkulcsot bámulta. A gázosné hisztériarohamot kapott, szomszédasszonyát ringyónak, férjét vadállatnak nevezte, majd saját túlápolt, rikítóra lakkozott körmeivel föltárcsázta a rendőrséget. Csakhamar mindent elborított a szirénák sikolya.

A kőműves a küszöbön hevert, szilánkokra tört koponyájából vér és agyvelő szivárgott a ragacsos linóleumra, s mint a pokol tava, sötét tócsába gyűlt.

✱

I szonyú szárazság volt azon a nyáron. Néhány tikkadt veréb, apró, szomjas jószág, a nyitva feledett lépcsőházajtón át berepült a lépcsőházba, föl a félemeletre, ahol a kőműves lakott, és hogy az utolsó csöppig föligyák - lecsapott a sötét tócsára. Másnap aztán az Alpok felől megérkezett a várva várt eső.

Az időjárás, bizony, cifra dolog...

